

חוברת תרגול – משחקי קלפים בעברית: הפכים, נרדפות וקטגוריות

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להרחיב אוצר מילים בעברית דרך זיהוי הפכים, נרדפות וקטגוריות
- לתרגל מיון מילים לקבוצות הגיוניות לפי משמעות או תפקיד
- לחזק דיוק וזריזות במענה על שאלות אוצר מילים בזמן קצוב
- להתכונן למשחקי הקלפים הדיגיטליים באמצעות תרגול מודפס דומה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • הפכים – זיהוי בסיסי

1. א – קמצנות
2. א – פחדנות

חלק ב' – פרק 1 • הפכים – התאמת צמדים

1. 1 – ג (עצלות)
2. 2 – ד (פחדנות)
3. 3 – א (עצב)
4. 4 – ב (כזב)

חלק ג' – פרק 1 • הפכים – יישום וחשיבה

1. נכון – שתי המילים מבטאות יחס הפוך למאמץ ולעבודה.

חלק ד' – פרק 2 • מילים נרדפות – זיהוי קבוצות נרדפות

1. נכון – כולן מתארות פעולת חשיבה
2. לא נכון – 'יעד' ו'מטרה' הן מילים נרדפות ולא הפכים
3. נכון – שלושת המילים מתארות עייפות רבה

חלק ה' – פרק 2 • מילים נרדפות – השלמת משפטים

1. להרהר
2. יעד

חלק ו' – פרק 2 • מילים נרדפות – כתיבה ויישום

1. משפט תקין שבו מופיעה אחת המילים הנרדפות במקום 'מטרה'
2. עוזר לזהות קבוצות של מילים בעלות משמעות דומה ולהרחיב את אוצר המילים

חלק ז' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – זיהוי קטגוריות

1. ב – נדיבות
2. ב – היכן
3. א – מירכאות

חלק ח' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – התאמת מילה לקבוצה

1. 1 – ג (מידות טובות)
2. 2 – א (סימני פיסוק)
3. 3 – ב (מדעים)

חלק ט' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – כתיבה והסקת מסקנות

1. לדוגמה: אני מתנהג באדיבות מפני שחשוב לי שאנשים ירגישו בנוח.

חלק י' – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – התאמת מילה לקטגוריה

- 1 – ד (סימני פיסוק)
- 2 – ב (במערכת המשפט)
- 3 – ג (מידות טובות)
- 4 – א (מידות רעות)

חלק י"א – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – זיהוי הקטגוריה הנכונה

1. א – סימני פיסוק
2. ב – מידות רעות

חלק י"ב – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – נכון או לא נכון

1. נכון – גאולוגיה היא מדע העוסק בכדור הארץ, כמו פיזיקה וכימיה

חלק י"ג – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – הסבירו והרחיבו

1. לדוגמה: אדיבות, יושר

חלק י"ד – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – זיהוי משפחות

1. ב – נדיבות
2. א – נקודה

חלק ט"ו – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – השלמת משפחות

1. נכון – גאולוגיה היא אחד מתחומי המדע, לצד פיזיקה, כימיה ואסטרונומיה
2. לא נכון – אדיבות היא מידה טובה, לא רעה

חלק ט"ז – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – יישום

1. כימיה
2. חמדנות

חלק י"ז – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – התאמה

- 1 – ד (קבוצת עייפות)
- 2 – א (קבוצת עייפות)
- 3 – ב (קבוצת מאמץ)
- 4 – ג (קבוצת מאמץ)

חלק י"ח – חזרה מסכמת – ידע כללי ממשחקי הקלפים

1. ב – סולמות ונחשים
2. ב – סימני פיסוק
3. ב – אכזריות

חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה ושימוש במילים מהמשחקים

1. משפט תקין שמשתמש נכון באחד מקשרי הסיבה שהוזכרו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה: הפכים הם משמעות מנוגדת, נרדפות הן משמעות דומה, עם דוגמה מהחוברת
- תשובה טובה: המילה שויכה לקטגוריה הנכונה והוסבר הקשר, למשל עצלות שייכת למידות רעות
- תשובה טובה: הושלמה רביעייה או שלישייה שלמה והגיונית מתוך בנק המילים שניתן

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לפי פרקים על פני כמה שיעורים, כל פעם ערכה אחת (הפכים, נרדפות או קטגוריות)
- לתלמידים שמתקשים מומלץ להשתמש בגרסת ה׳מצב מוקל׳ עם בנק מילים ורמזים נוספים לצד התרגילים הכתובים
- ניתן להתאים את רמת הקושי לפי כיתה ז׳, ח׳ או ט׳ על ידי בחירת מילים פשוטות או מורכבות יותר מתוך אותה קטגוריה
- כדאי לשלב עבודה בזוגות בפרק הרביעיות והשלישיות, בדומה למשחק נגד המחשב, כדי לעודד שיח על משמעות המילים

חוברת תרגול – משחקי קלפים בעברית: הפכים, נרדפות וקטגוריות

משחקי קלפים בעברית

· חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – הפכים
2. פרק 2 – מילים נרדפות
3. פרק 3 – קטגוריות וקבוצות מילים
4. פרק 4 – זיכרון, לוטו והתאמה מהירה
5. פרק 5 – רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – משחקי קלפים בעברית: הפכים, נרדפות וקטגוריות

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו את אותן מילים וקטגוריות שמופיעות במשחקי הקלפים: הפכים, נרדפות וקטגוריות. עברו על הפרקים לפי הסדר, ונסו לפתור לבד לפני שבודקים עם בן או בת זוג.

בנק מילים: להרהר | חמדנות | יעד | כימיה

1 חלק א' – פרק 1 • הפכים – זיהוי בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי המילה שהיא ההפך של 'נדיבות'?

א) קמצנות ב) ענווה ג) יושר

2. מהי המילה שהיא ההפך של 'אומץ'?

א) פחדנות ב) שמחה ג) כבוד

2 חלק ב' – פרק 1 • הפכים – התאמת צמדים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חריצות	___	**א.** עצב
2. אומץ	___	**ב.** כזב
3. שמחה	___	**ג.** עצלות
4. יושר	___	**ד.** פחדנות

3 חלק ג' – פרק 1 • הפכים – יישום וחשיבה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה ׳עצלות׳ היא ההפך של ׳חריצות׳.	☐	☐

4 חלק ד׳ – פרק 2 • מילים נרדפות – זיהוי קבוצות נרדפות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילים ׳להגות׳, ׳לחשוב׳ ו׳להרהר׳ הן מילים נרדפות.	☐	☐
2	המילה ׳יעד׳ היא הפך של המילה ׳מטרה׳.	☐	☐
3	׳עייף׳, ׳מותש׳ ו׳תשוש׳ מתארים מצב של חוסר כוח גופני.	☐	☐

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מילים נרדפות – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. היא אהבה _____ בשקט על החיים (מילה נרדפת ל'לחשוב').

2. התלמיד הציב לעצמו _____ ברור להשגה (מילה נרדפת ל'מטרה').

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מילים נרדפות – כתיבה ויישום

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד שבו תחליפו את המילה 'מטרה' באחת המילים הנרדפות לה (יעד/תכלית).

2. מהי התועלת במשחק 'שלישיות' בלימוד מילים נרדפות? כתבו הסבר קצר.

7 חלק ז' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – זיהוי קטגוריות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מהמילים הבאות שייכת לקטגוריית מידות טובות?

א) עצלות ב) נדיבות ג) חמדנות

2. איזו מהמילים הבאות היא מילת שאלה?

א) כי ב) היכן ג) אך

3. איזו מהמילים הבאות היא סימן פיסוק?

א) מירכאות ב) פיזיקה ג) יושר

8 חלק ח' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – התאמת מילה לקבוצה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ענווה	___	**א.** סימני פיסוק
2. סימן שאלה	___	**ב.** מדעים
3. אסטרונומיה	___	**ג.** מידות טובות

9 חלק ט' – פרק 3 • קטגוריות וקבוצות מילים – כתיבה והסקת מסקנות

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד שבו תשתמשו באחד מקשרי הסיבה (למשל: מפני ש־, כי) כדי להסביר למה חשוב להיות אדיבים.

_____

_____

_____

10 חלק י׳ – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – התאמת מילה לקטגוריה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מירכאות	___	**א.** מידות רעות
2. נאשם	___	**ב.** במערכת המשפט
3. נדיבות	___	**ג.** מידות טובות
4. אכזריות	___	**ד.** סימני פיסוק

11 חלק י״א – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – זיהוי הקטגוריה הנכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. המילה ׳פסיק׳ שייכת לאיזו קטגוריה?

(א) סימני פיסוק (ב) מידות טובות (ג) מדעים

2. המילה ׳עצלות׳ שייכת לקטגוריית...

(א) מידות טובות (ב) מידות רעות (ג) קשרי סיבה

12 חלק י״ב – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה ׳גאולוגיה׳ שייכת לקטגוריית ׳מדעים׳	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • זיכרון, לוטו והתאמה מהירה – הסבירו והרחיבו

ענו בקצרה.

1. כתבו שתי מילים נוספות ששייכות לקטגוריית ׳מידות טובות׳, מלבד נדיבות וענווה

14 חלק י״ד – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – זיהוי משפחות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה שייכת למשפחת "מידות טובות"?

א) עצלות ב) נדיבות ג) פיזיקה

2. איזו מילה שייכת למשפחת "סימני פיסוק"?

א) נקודה ב) יושר ג) כימיה

15 חלק ט״ו – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – השלמת משפחות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	"גאולוגיה" שייכת למשפחת "מדעים".	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	"אדיבות" שייכת למשפחת "מידות רעות".	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – יישום

השלימו את המילה החסרה.

1. במשפחת "מדעים" לצד פיזיקה, גאולוגיה ואסטרונומיה חסרה המילה

_____

2. במשפחת "מידות רעות" לצד עצלות, אכזריות וצביעות חסרה המילה

_____

17 חלק י״ז – פרק 5 • רביעיות ושלישיות: בניית משפחות מילים – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עייף	___	**א.** קבוצת עייפות
2. מותש	___	**ב.** קבוצת מאמץ
3. מאמץ	___	**ג.** קבוצת מאמץ
4. עמל	___	**ד.** קבוצת עייפות

18 חלק י״ח – חזרה מסכמת – ידע כללי ממשחקי הקלפים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה משחק מטילים קובייה ומתקדמים לפי התשובה הנכונה?

(א) זיכרון (ב) סולמות ונחשים (ג) לוטו

2. מהי הקטגוריה של המילה "מירכאות" במשחק הלוטו?

(א) מידות טובות (ב) סימני פיסוק (ג) קשרי סיבה

3. איזו מילה שייכת לקבוצת "מידות רעות"?

א) ענווה ב) אכזריות ג) אדיבות

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה ושימוש במילים מהמשחקים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט שלם שבו תשתמשו באחד מקשרי הסיבה מהמשחקים (למשל מפני ש־, כי, היות ש־).

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להסביר מה ההבדל בין מילים הפכיות למילים נרדפות?

האם הצלחתי למיין מילים לקטגוריה הנכונה שלהן (כמו מידות טובות מול מידות רעות)?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀